herpy

PILGIFTFROSKER

Silverstone's Poison Frog

Ameerega silverstonei

Ameerega silverstonei er en oransjerød pilgiftfrosk på omtrent 4 cm som bare er kjent fra Cordillera Azul på de østlige Andes-skråningene i Peru. Den lever i kjølig fjellskog omkring 1.300-1.500 m høyde, er truet av tap av leveområde og holdes sjelden. Stellet krever et kjølig terrarium.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Epipedobates silverstonei; Dendrobates silverstonei; Phobobates silverstonei*

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**4-5 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**8-12 år**
Aktiv	**Om dagen**
Levevis	**Bakkelevende**
Biotop	**Fjellskog**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskap	**Ingen** Oppdrettede dyr. Viltfangede dyr kan beholde giften lenge
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**50 × 50 × 50 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, natt	**17-20 °C**
Luftfuktighet	**70-100 %**
Vann	**Vannskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter og små leddyr (spretthaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetrollene bæres til vann**
Egglegging	**På bakken**
Kjønnsmoden	**15-16 mnd.**
Egg per legging	**30-45**
Klekking	**30 dager**
Larvetid	**55-60 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter og ferdigfôr**
Yngelpleie	**Vokter eggene og bærer rumpetrollene**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
IUCN	**Sterkt truet (EN)**

Om arten

Ameerega silverstonei er en forholdsvis stor pilgiftfrosk. Hannene måler omtrent 38 mm fra snute til kloakk, hunnene litt mer, opptil 43-45 mm. Hode og rygg er gule, oransje eller oransjerøde, ofte med svarte flekker eller marmorering, særlig bakover. Bakbena er for det meste svarte, mens forben og underside varierer fra svart til oransje. Rumpetrollene er grå til brunsvarte og får gule partier med alderen. Ungene får full voksenfarge etter omtrent 12 måneder.

Arten ble beskrevet i 1979 av Charles Myers og John Daly og har tidligere vært ført under slektene *Dendrobates*, *Phyllobates*, *Epipedobates* og *Phobobates*. Den er i slekt med *Ameerega bassleri* og *Ameerega cainarachi*, som også lever i Peru. Hannene kaller med et kall som minner om en hakkespetts hakking, og er territorielle i yngletiden. Arten er sky.

Huden inneholder pumiliotoksin-alkaloider, men ikke de langt kraftigere batrakotoksinene som finnes hos noen andre pilgiftfrosker. Giften stammer fra føden i naturen, så hudgiften er mild hos viltfangede dyr og forsvinner i hovedsak hos dyr som fôres med fôrdyr fra kultur. Vask alltid hendene etter kontakt.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Oppdrett av rumpetroll Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Utbredelse og leveområde

Ameerega silverstonei er endemisk i Peru og er kjent fra Cordillera Azul i regionen Huánuco, hvor typelokaliteten ligger i 1.330 m høyde, omtrent 30 km nordøst for Tingo María. Arten finnes fra omtrent 1.300 m og opp til omtrent 1.500 m. Utbredelsen kan være større enn de få kjente lokalitetene, og arten finnes i Parque Nacional Cordillera Azul. Arten er satt ut ved Tarapoto i San Martín, men det er ukjent om bestanden har overlevd; den inngår ikke i utbredelsen.

> **Naturlig utbredelse:** Peru.

LEVEOMRÅDE

Ameerega silverstonei lever på skogbunnen i fuktig fjellskog på de østlige Andes-skråningene, i skyggen mellom mose, dvergulvefot (*Selaginella*) og løv, gjerne ved små, kjølige og saktegående bekker. Mange steder er skogen ryddet, og arten lever i små skogrester langs bekkene. Klimaet er kjølig: selv på solrike dager er det omtrent 20 °C midt på dagen, og om natten faller temperaturen ofte til omtrent 10 °C. Temperaturen svinger bare 1-2 °C mellom årstidene. Luften er fuktig, ofte med tåke morgen og kveld. Rumpetrollene vokser opp i midlertidige vannpytter og vannfylte sprekker.

I regntiden ses arten også på åpne gressområder, der solen kan gi 28-32 °C i korte perioder. Det er ikke en temperatur den kan holdes ved.

Leveområdet trues av rydding til kvegdrift, teplantasjer og ulovlig dyrking, og arten er samlet inn ulovlig for dyrehandel.

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stell og hold av *Ameerega silverstonei*. Den bygger på klimaet i fjellskogen omkring 1.300-1.500 m: kjølig, fuktig og stabilt året rundt. Dagtemperaturen skal ligge på 20-24 °C, så arten krever et kjølig rom og tåler ikke stuevarme. *Ameerega bassleri* lever i samme del av Peru og skal også holdes kjølig.

Et par trenger minst 50 × 50 × 50 cm; en gruppe trenger minst 100 × 50 × 50 cm. Arten klatrer gjerne, så innred flere nivåer med greiner og korkbark. Bunnen bygges med et dreneringslag av leca-kuler eller grus, en fuktsperre og et fuktig jordlag dekket av et tykt løvlag, mose og planter som trives kjølig. Gi mange gjemmesteder, for eksempel korkrør og halve kokosskall, slik at de sky dyrene kan trekke seg tilbake. Sørg for ventilasjon, slik at luften ikke står stille, uten at fuktigheten forsvinner.

TEMPERATUR

Om dagen skal det være 20-24 °C, helst i den kjølige enden, og om natten 17-20 °C. Temperaturen må ikke komme over 25 °C. Kjølig luft er ikke noe problem så lenge svingningene er små. Et kjølig rom, en kjølig plassering eller en vifte kan være nødvendig om sommeren. Det er ingen vinterhvile; klimaet i utbredelsesområdet svinger bare lite gjennom året.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal være 70-100 %: omtrent 70 % midt på dagen og opp mot 100 % morgen og kveld. Spray 1-3 ganger daglig med regnvann eller osmosevann, eller bruk et regnanlegg og eventuelt en tåkemaskin. Løvlag og mose skal være fuktige, men ikke vannmettede, og overskytende vann skal kunne renne ned i dreneringslaget. Tørt løv og tørr mose er tegn på for lav fuktighet.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

VANN OG VANNKVALITET

En lav vannskål med 1-2 cm vann er nok. Bruk regnvann, osmosevann eller avklorert vann, og skift det ofte. Vannet skal være kjølig, akkurat som luften. Legg steiner eller greiner i skålen, slik at ungene kan komme opp. Amfibier tar opp stoffer gjennom huden, så bruk aldri rengjøringsmidler i terrariet.

LYS OG UVB

Arten lever på skyggefull skogbunn, så lyset skal være moderat, og det skal være skygge. Lysstoffrør eller LED med plantevennlig spektrum i 10-12 timer daglig er nok. Behovet for UVB er ikke dokumentert, men en svak UVB-kilde (Ferguson-sone 1) kan brukes. Pass på at lyset ikke varmer opp terrariet.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Ameerega silverstonei tar små til store fôrdyr: store bananfluer (*Drosophila hydei*), nyklekte sirisser, de minste voksmøllarvene og håvede småinsekter fra enga. Spretthaler og små isopoder supplerer. Fôr hver eller annenhver dag med så mye som dyrene spiser på en time. Dryss fôret med kalk ved hver annen fôring og med vitaminer 1-2 ganger i uken. Unger får de minste fôrdyrene, for eksempel spretthaler og små bananfluer, til de er omtrent 3 måneder.

Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er sky og trekker seg ofte inn under løv eller korkbark. Den kan holdes i grupper, men hannene er territorielle, så hold et par eller en gruppe med flere hunner enn hanner. Terrariet skal være så stort og rikt på skjul at de svakere dyrene kan unngå de sterkere. Frosker bør ikke håndteres: huden er sart, og håndtering stresser dyrene. Ved rengjøring flyttes de med et plastbeger.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannene er litt mindre enn hunnene, og bare hannene kaller. Dyrene blir kjønnsmodne etter 15-16 måneder. De første leggingene er ofte av dårlig kvalitet og angripes lett av sopp. Et sikkert par får man ved å oppdra flere unger sammen og la dem finne sammen selv.

PARRING

Hannen fris intensivt og kaller med sitt hakkespettlignende kall. Stabile, fuktige forhold og spraying som etterligner regn kan trolig sette i gang paringen; en egentlig yngletid i terrariet er ikke dokumentert. Hold paret i et terrarium med mange skjul, slik at hunnen kan trekke seg tilbake.

EGG OG RUMPETROLL

Hunnen legger 30-45 egg i et tettpakket, enkelt lag under et blad eller et annet skjul på bakken. Hannen vokter eggene til de klekkes, og bærer deretter rumpetrollene på ryggen til en midlertidig vannsamling. Rumpetrollene skal holdes kjølig. Stellet av rumpetrollene er lånt fra *Ameerega hahneli*: kjølig vann omkring 19 °C, ukentlig skifte av halvparten av vannet og algetabletter som fôr.

METAMORFOSE

Eggene klekkes etter omtrent 30 dager. Larvetiden er ikke dokumentert for arten; 55-60 dager er lånt fra *Ameerega bassleri* og *Ameerega hahneli*. Vannet holdes kjølig, slik at rumpetrollene ikke vokser for raskt. Når forbena kommer, senkes vannet, og det skal være lett adgang til fuktig land, slik at den nyforvandlede ungen kan krabbe opp.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene har ennå ikke full farge og får den etter omtrent 12 måneder. Hold dem i et lite terrarium på 20 × 20 × 20 cm med fuktig løv og mose. Gi de minste fôrdyrene, for eksempel spretthaler og små bananfluer, og dryss med kalk. Etter omtrent 3 måneder kan de ta større bananfluer og flyttes til et større terrarium.

Helse og vanlige feil

Det er ikke dokumentert sykdommer som er spesielle for *Ameerega silverstonei*. Typiske feil i stellet er:

- For høy temperatur. Over 25 °C stresser arten, så sørg for et kjølig rom.
- For lav fuktighet, som tørker ut huden.
- Mangel på kalk og vitaminer, som gir svake knokler og dårlig vekst.
- Sopp på de første leggingene; fjern angrepne egg raskt.
- Chytridsopp (*Batrachochytrium dendrobatidis*). Nye dyr holdes i karantene i minst seks uker.

Levealderen i fangenskap er ikke dokumentert; beslektede arter blir 8-12 år. Oppsøk en veterinær med kunnskap om amfibier hvis en frosk blir sløv, går ned i vekt eller slutter å spise.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.